

Mål

Målet för Timrå kommuns folkhälsopolitik är att skapa förutsättningar för en trygg miljö och god hälsa för alla kommunmedborgare.

Timrå – en stark kommun i en växande region

Av de elva nationella folkhälsomålen väljer Timrå kommun att för åren 2015-2019 prioritera mål ett, tre, nio, tio och elva. Programmet ska styra det förebyggande arbetet i syfte att förbättra hälsan för kommunens invånare samt utgöra en plattform för de insatser som ska genomföras för att uppnå de uppsatta målen.

Nationella mål

1. Delaktighet och inflytande i samhället
2. Ekonomiska och sociala förutsättningar
3. Barn och ungas uppväxtvillkor
4. Hälsa i arbetslivet
5. Miljöer och produkter
6. Hälsöfrämjande hälso- och sjukvård
7. Skydd mot smittspridning
8. Sexualitet och reproduktiv hälsa
9. Fysisk aktivitet
10. Matvanor och livsmedel
11. Tobak, alkohol, narkotika, dopning och spel

Delaktighet och inflytande

Delaktighet och inflytande är en grundläggande förutsättning för god hälsa. För att nå det övergripande nationella målet ska särskild vikt läggas vid att stärka förmågan och möjligheten till social och kulturell delaktighet för ekonomiskt och socialt utsatta personer.

Även den fysiska tillgängligheten är viktig för delaktighet i samhället. Att inte kunna ta sig dit man vill, inte kunna välja den biograf eller restaurang man önskar och att inte kunna träffa sina vänner på grund av att miljön inte är tillgänglig innebär att man förlorar makt över sin egen tillvaro.

Lokalt mål

Timrå kommuns medborgare ska ha möjlighet till delaktighet och inflytande i samhället och makt att påverka sina egna liv.

Delmål

Timråbor ska uppleva god demokratisk delaktighet och goda möjligheter till inflytande

Timråbor ska ha jämställda och lika möjligheter att forma sina liv och aktivt delta i samhällsutvecklingen.

Timrå kommun ska vara ett tillgängligt samhälle vad gäller bemötande, attityder och fysisk tillgänglighet till både yttre och inre miljö (se kommunens funktionshinderspolitiska program www.timra.se/kommun-och-politik/tillganglighet-mangfald-och-jamstalldhet/).

Timråbor i alla åldrar och med olika förutsättningar ska uppleva en hög grad av social gemenskap.

Timråbor ska uppfatta den kommunala kulturverksamheten som en tillgänglig, angelägen och självklar del av vardagen.

Barns och ungas uppväxtvillkor

Trygga och goda uppväxtvillkor är avgörande för barn och ungdomars hälsa och för folkhälsan på lång sikt. Den ökade psykiska ohälsan bland barn och ungdomar bör särskilt uppmärksammas liksom utvecklingen av barn och ungdomars levnadsvanor. Familjens livssituation är betydelsefull för barnets uppväxtvillkor och framtid. Även om barn i Sverige generellt har goda uppväxtvillkor och en god hälsa finns det barn som kräver särskild uppmärksamhet.

Lokalt mål

Antalet nätverk mellan kommunmedborgarna ska öka. Föräldra- och vuxenrollen ska stärkas.

Delmål

Andelen vuxna som deltar i föräldrastödsprogram eller andra föräldrastödjande aktiviteter ska öka.

Familjens förutsättningar att vara barnets främsta resurs ska stärkas.

Barnkonventionen ska beaktas vid alla beslut som rör barn och ungdomar.

Barn och ungdomar i resurssvaga familjer och miljöer ska ges särskild uppmärksamhet.

Fysisk aktivitet och goda matvanor

Goda matvanor i kombination med fysisk aktivitet kan förebygga en rad hälsoproblem som t.ex. hjärt-kärlsjukdomar, diabetes typ 2, stroke, sjukdomar i rörelseorganen, vissa cancerformer och även psykisk ohälsa.

Lokalt mål

Timrå kommuns medborgare ska ges förutsättningar för en hälsosam livsstil där fysisk aktivitet är en naturlig del. Kunskapen ska öka om goda matvanor och deras inverkan på hälsan. Förutsättningar ska skapas för att främja och bevara hälsosamma matvanor.

Delmål

Timråbor ska vara fysiskt aktiva minst 30 minuter om dagen.

Andelen gång- och cykeltransporter m.m. (t.ex. till arbetsplats eller skola) ska öka.

Timrå kommun ska i sin verksamhet skapa stödjande miljöer för att ge barn och unga möjlighet till daglig fysisk aktivitet.

Äldre i Timrå ska ha goda förutsättningar att vara fysiskt aktiva.

Timråbornas kunskap kring goda matvanor ska vara god.

Verksamheter i Timrå kommun ska ge förutsättningar för goda matvanor och erbjuda en god måltidssituation

Konsumtionen av ekologiska livsmedel i kommunen samt Timrå kommuns inköp av sådana bör så långt som möjligt öka.

Alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel

Bruket av beroendeframkallande medel liksom spelberoende påverkar hälsan. Riksdag och regering har beslutat om en samlad strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken (Prop 2010/11:47). De övergripande målen för samhällets insatser är ett samhälle fritt från narkotika och dopning och med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol samt ett minskat tobaksbruk.

Målet innebär:

- Nolltolerans mot narkotika och dopning
- Minska allt tobaksbruk
- Förhindra att minderåriga börjar använda tobak
- Förhindra all skadlig alkoholkonsumtion bland annat genom att minska konsumtion och skadliga dryckesvanor

Lokalt mål

För att genomföra den nationella strategin ska Timrå kommun verka för att samordna insatser från flera aktörer i samhället

Delmål

Utöka samverkan mellan skola, socialtjänst och Polis.

Minska nyrekrytering till bruk av tobak, alkohol, narkotika, dopning samt spelmissbruk.

Verka för rökfria miljöer i kommunen.

Minska den totala alkoholkonsumtionen genom ökad kunskap om riskbruk.

Ökad kunskap om dopning, kosttillskott och spelmissbruk.

Brottsförebyggande arbete

Timrå kommun ska vara trygg och säker att bo, vistas och arbeta i. Ett helhetsgrepp kring frågorna om brottsförebyggande arbete är nödvändigt för att nå framgång. Kommunens brottsförebyggande arbete omfattar arbete bland barn och ungdomar, fysiska trygghetsåtgärder, åtgärder som fastighetsägare utför och arbete på individnivå. Arbetet omfattar även brandtillsyn, serveringstillstånd, bygglov mm. Det övergripande brottsförebyggande arbetet bedrivs i rådet för trygghet och hälsa.

Lokalt mål

Kommunmedborgarna ska känna trygghet att bo, vistas och arbeta i Timrå kommun.

Delmål

- Lokal samverkansöverenskommelse mellan kommun och polis.
- Minskat missbruk av alkohol och droger.
- Ett aktivt arbete tillsammans med andra aktörer för att motverka skadegörelse.
- Trygghetsskapande åtgärder ska ingå i all samhällsplanering.
- Förebyggande arbete mot våld i nära relationer (se regional strategi).

Organisation för folkhälsoarbetet i Timrå kommun

Kommunstyrelsen

Rådet för trygghet och hälsa

Nämnder och förvaltningar

Kommunstyrelsen har det yttersta ansvaret för folkhälsoarbetet i kommunen. Rådet för trygghet och hälsa sammanträder ca 5 gånger/år och är ett sammansatt forum för frågor gällande brottsförebyggande och folkhälsofrågor. Rådet har endast en beredande funktion. Kommunstyrelsen är beslutande organ i övergripande och principiella frågor som rör folkhälsa. Respektive nämnd ansvarar för att folkhälsofrågor vägs in i ordinarie verksamhet. Arbetet ska vara långsiktigt och bedrivs så att ett folkhälsoinriktat synsätt blir en del av kommunens ordinarie verksamheter.

Åtgärder/aktiviteter

Alla aktörer har ett ansvar för att konkretisera insatser som ska göras för att uppnå planens övergripande mål.

Berörda nämnder och förvaltningar ska, i sin årliga verksamhetsplanering, beskriva egna insatser och aktiviteter som genomförs i syfte att nå målen i programmet.

Uppföljning/utvärdering

Varje förvaltning/nämnd ska i samband med verksamhetsberättelser beskriva de egna insatser/aktiviteter som är kopplade till folkhälsoprogrammets kommunala mål. Uppgifterna sammanställs och skickas till samordnaren för trygghet och hälsa. Resultatet redovisas i ett välfärdsbokslut och rapporteras till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Allas ansvar

Alla har ett ansvar för folkhälsan. För att uppnå målen i folkhälsoprogrammet krävs insatser och engagemang på de flesta områden i samhället. Det gäller både offentliga, privata och ideella organisationer liksom medborgarna själva.

Bilagor till folkhälsoplan

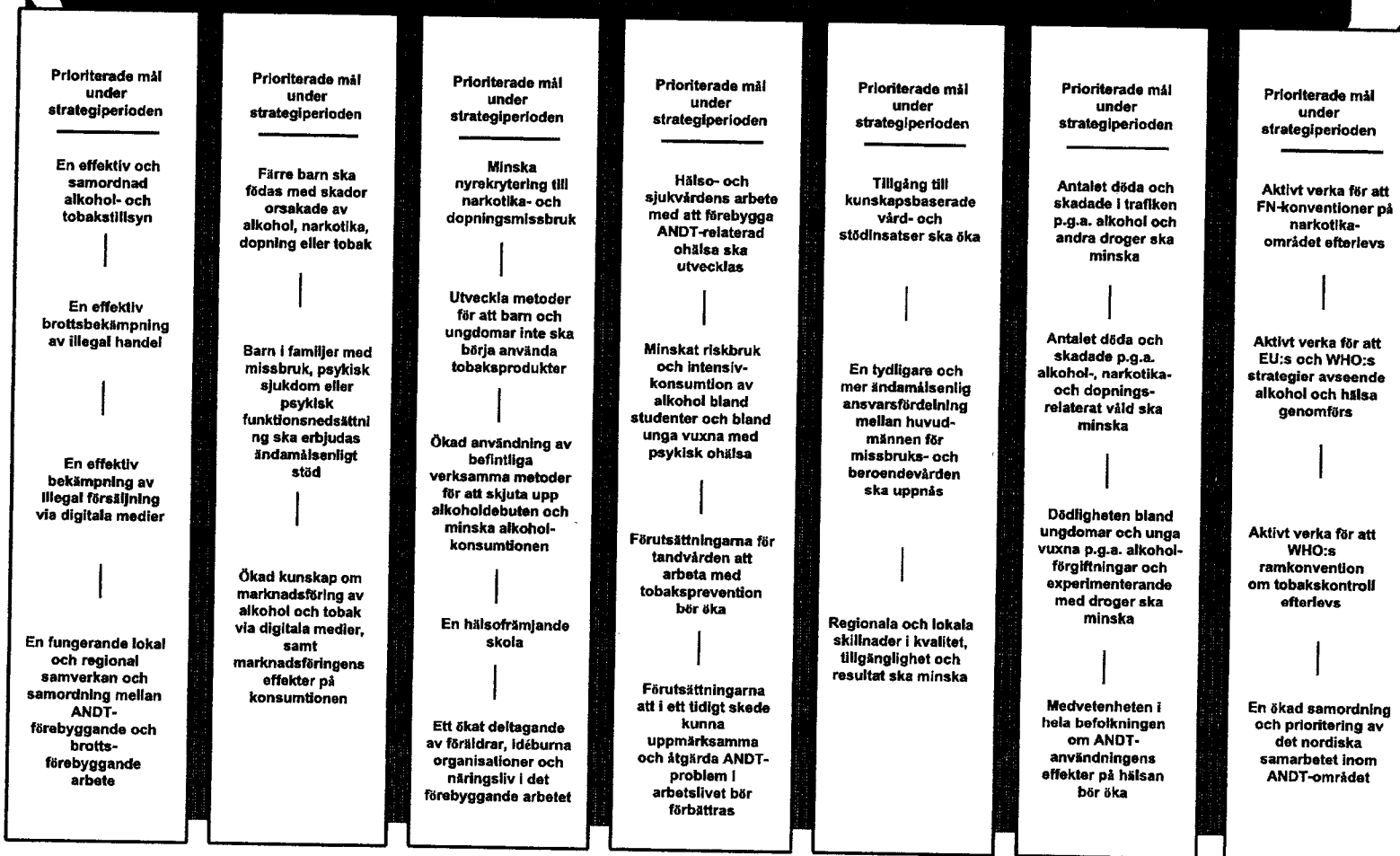
Nationell ANDT-strategi (Alkohol, Narkotika, Doping, Tobak)

Regional strategi mot våld i nära relationer

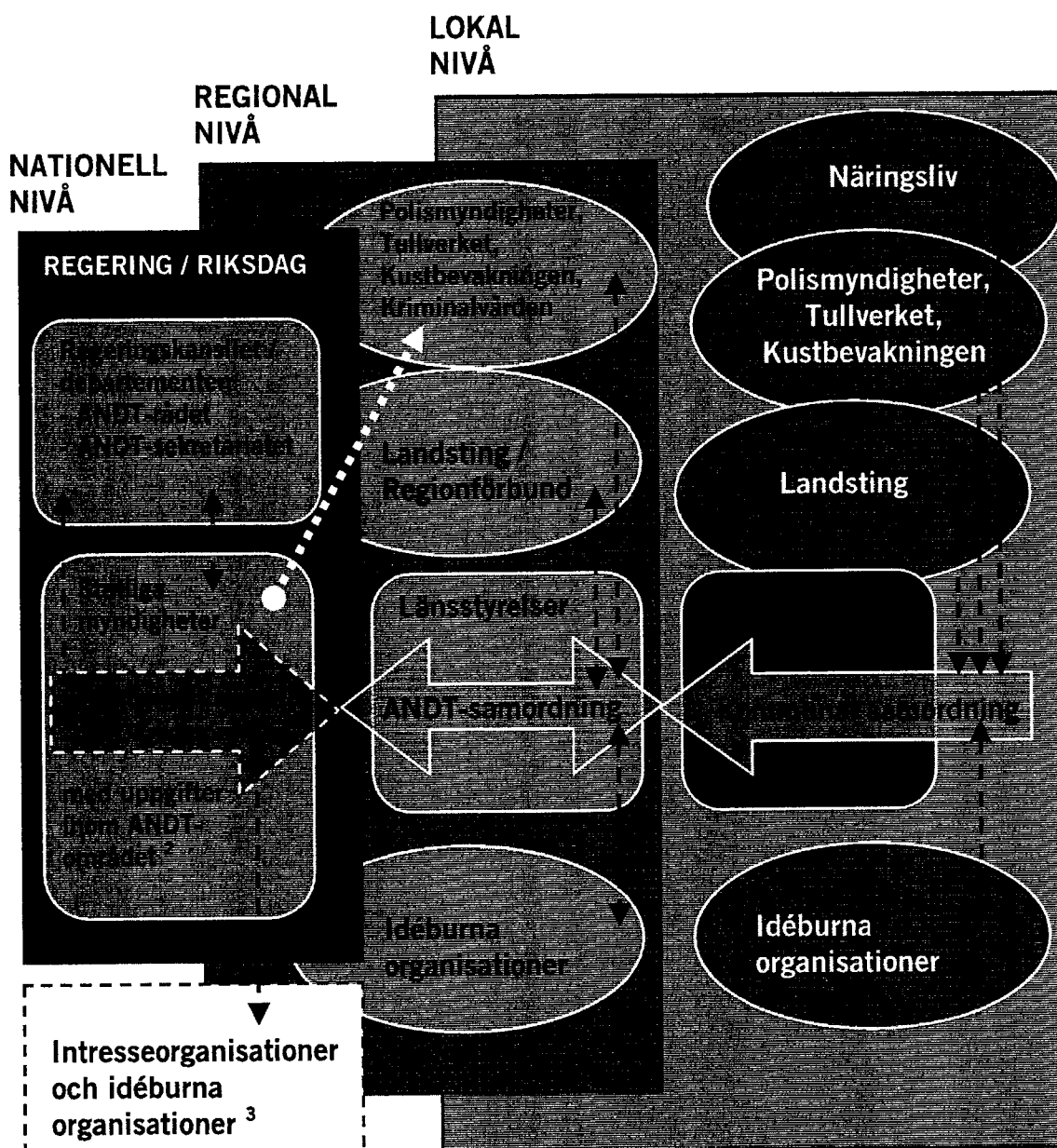
Övergripande mål

Ett samhälle fritt från narkotika och dopning, med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och med ett minskat tobaksbruk

Långsiktiga ANDT-politiska mål

Figur 5 Målstruktur

¹ Statens folkhälsoinstitut

² Statliga myndigheter med uppgifter inom ANDT-området:

Rikspolisstyrelsen, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Skatteverket, Kriminalvården, Kronofogdemyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen: *Brottsförebyggande och brottsbekämpande samverkan.*

Statens folkhälsoinstitut, länsstyrelserna, Konsumentverket: *Tillsyn av försäljning, servering och marknadsföring. Statens folkhälsoinstitut är nationellt kunskapscentrum samt ansvarigt för tillsyn på ANDT-området. Genomför den nationella tobaksstrategin. Strategiansvar och stöd för ANDT-samordning på länsnivå. Länsstyrelsen ansvarar för ANDT-samordningsfunktionen samt projektledning och tillsyn. Fördelning av statsbidrag.*

Trafikverket: *Trafiksäkerhet.*

Statens institutionsstyrelse, Socialstyrelsen: *Hälsa- och sjukvård, socialtjänst, missbruks- och beroendevård, kriminalvård och psykiatri.*

Statens skolverk, Ungdomsstyrelsen: *Hälsöfrämjande arbete med barn och unga som särskild målgrupp.*

Läkemedelsverket: *Utredningar och ev. narkotikaklassning av substanser.*

³ Centrala idéburna organisationer och intresseorganisationer med ANDT-frågeinriktad- och/eller hälsöfrämjande verksamhet: **Arbetsgivar-/intresseorganisationer, riksorganisationer för alkohol-, narkotika-, dopnings- och/eller tobaksfrågor, brukar- och patientorganisationer, folkbildningsverksamheter, idrotts- och friluftorganisationer m.fl.**